

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 598/2013-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. P., N., zastúpeného advokátom JUDr. P. M., D., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 481/1997 a postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 11/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. P. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 13. júna 2013 doručené podanie Ing. A. P. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorom namieta porušenie základných práv podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd 1“)

v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 481/1997 a postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd 2“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 11/2008.

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: „Na okresný súd v Dolnom Kubíne, vo vecí 7 C/1876/98 napadla žaloba dňa 1. 7. 1997. Vzhľadom na prietahy v konaní, Ústavný súd Slovenskej republiky, nálezom sp. zn. III. ÚS 217/03-27 zo dňa 18. februára 2004, rozhodol, že:

1. Okresný súd v Dolnom Kubíne v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 1876/98 porušil základné právo Ing. A. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu v Dolnom Kubíne prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 1876/98 konal.

3. A. P. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 40 000 Sk...

Po tomto rozhodnutí bolo v uvedenej veci pojednávanie dňa 28. 10. 2005 a dňa 7. 4. 2006 na ktorom bol vynesený rozsudok Okresného súdu v Dolnom Kubíne, ktorým bol návrh zamietnutý. Podali sme odvolanie, ktoré sme doručili na súd dňa 29. 5. 2006 a vec bola predložená na rozhodnutie na Krajský súd Žilina, ktorý uznesením zo dňa 4. 10. 2007 zrušil rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Uznesenie KS ZA nám bolo doručené od OS DK, dňa 11. 2. 2008. Vec bola odovzdaná na vybavenie Okresnému súdu v Námestove a je evidované pod sp. zn. 3 C 285/2008. Skutočnosť, že vec bola odovzdaná inému súdu, nám nebola oznámená. V uvedenej veci do dnešného dňa nebolo rozhodnuté. OS NO. Dňa 29. 1. 2013, nám bolo doručené predvolanie na pojednávanie, a to na deň 20. 3. 2013, ktoré bolo odročené na deň 26. 4. 2013 a tento termín bol zrušený a to z dôvodu podania procesných návrhov.“

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom v tomto znení:

„1. Základné právo sťažovateľa, priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené nečinnosťou Okresného súdu v Dolnom Kubíne v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 481/1997 a nečinnosťou Okresného súdu v Námestove v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 11/2008.

2. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Námestovo, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 11/2008 konal.

3. Sťažovateľovi, Ústavný súd SR priznáva finančné zadosťučinenie v čiastke 20 000,- EUR, ktoré sú im Okresný súd Dolný Kubín v čiastke 4 000,- EUR a Okresný súd Námestovo v čiastke 16.000,- EUR, povinní vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Dolný Kubín a Okresný súd Námestovo, sú povinní uhradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia v čiastke 331,12 € na účet právneho zástupcu sťažovateľov JUDr. P. M... a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu...“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

9. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

10. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu 1 v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 481/1997 a postupom okresného súdu 2 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 11/2008 bolo porušené ním označené základné právo garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

12. Sťažnosť sťažovateľa, v ktorej petit je oddelený od ostatnej časti sťažnosti, napísal a v jeho mene aj podpísal advokát JUDr. P. M., ktorý však k sťažnosti (ako osoba práva znalá) nepredložil aj splnomocnenie sťažovateľa na zastupovanie pred ústavným súdom, teda vo veci sťažnosti uvedenej v bode 1 (na okresnom súde 1 v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 481/1997 a na okresnom súde 2 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 11/2008). Zo – k sťažnosti pripojeného – splnomocnenia nepochybne vyplýva iba to, že sťažovateľ splnomocnil svojho advokáta „... *na podanie ústavnej sťažnosti na prietahy v konaní na Okresnom súde Dolný Kubín vo veci sp.zn. 7 C 1876/98 a na Okresnom súde Námestovo vo veci sp. zn. 3 C 285/2008...*“, pričom predmetom vymedzeným sťažovateľom v teraz podanej sťažnosti sú konania vedené pod sp. zn. 9 C 481/1997 (okresný súd 1) a pod sp. zn. 3 C 11/2008 (okresný súd 2).

13. V súvislosti s uvedeným nedostatkom (bod 12) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

14. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

15. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom (zmätočné označenie na vec sa vzťahujúcich rozhodnutí), že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2013